

NHO

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
CONFEDERATION OF NORWEGIAN BUSINESS AND INDUSTRY

Vår dato/Our date
03.05.2005
Deres dato/Your date

Vår referanse/Our reference
OM/JRC/emh
Deres referanse/Your reference
02/1658FM KyK

Det Kongelige Finansdepartement
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET	
03. MAI 2005	
Saksnr.	02 1658 - 37
Arkivnr.	

Høringsuttalelse – Forslag til enkelte endringer i lov om foretakspensjon og innskuddspensjonsloven

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) viser til høringsbrev fra Finansdepartementet av 04.02.05, der en arbeidsgruppe legger frem forslag til endringer i lov om foretakspensjon (LOF) og innskuddspensjonsloven (LOI).

Etter innføringen av lov om foretakspensjon og lov om innskuddspensjon er det fremkommet en rekke uklarheter knyttet til lovforståelsen. NHO er positiv til at Finansdepartementet har fremmet forslag til avklaringer på flere av problemstillingene i sin høring. Men det er et problem at det i hovedsak bare tas opp spørsmål som er fremmet av FNH og et forsikringsselskap som har særskilte næringsmessige interesser av gitte løsninger. Etter vår oppfatning finnes det også andre uløste spørsmål som departementet kunne tatt opp av eget tiltak.

Eksempelvis kunne vi tenkt oss:

1. Klare regler til å kunne investere i eiendom og utlån ved investeringsvalg.
2. At pensjonskassene slipper moms på interne selskapstjenester, for å slippe den konkurransevridningen som vi ser i dag. Livselskapene har en konkurransefordel.
3. Frihetsgrad til å kunne bruke ulike faktorer ved eksempelvis linearitetsbrøk (dager) og avkortningsfaktor (hele år). I dag skal vi bruke den samme.
4. Fripoliser som oppstår ved at arbeidstakere regelmessig flytter mellom offshore- og onshore, og mellom hjemland og utland og opptjener helt ubegrunnede pensjoner gjennom det fripoliseregimet som er statuert i LOF § 4-4 (2) bokstav c.
5. Flere bestemmelser i LOF kunne med fordel vært regulert i FVL (ref. flytting).
6. At bedriftene og de ansatte fikk adgang til å definere pensjonsgrunnlaget i fellesskap. Derved ville man unngå diskusjonene om et tillegg er fast eller midlertidig.

I det følgende har vi avgitt uttalelse til de punktene som er tatt opp i departementets

høringsbrev. Rent praktisk har vi nummerert avsnittene i vårt hørings svar i overensstemmelse med kapittelinnndelingen i dokumentet fra Arbeidsgruppen. Vi starter således med avsnitt 3, jfr. kapittel 3 på side 10 i nevnte dokument.

3. Problemstillinger knyttet til folketrygdens regelverk

a) Attføringspenger og rehabiliteringspenger i Folketrygden og LOF § 6-1

NHO ser arbeidsgruppens argumenter knyttet til hva som skal til av økonomiske insentiver for å komme i arbeid igjen. Hensikten med å innføre tidsbegrenset uførestønad var å få folk tilbake i arbeid. Imidlertid er resultatet blitt at tidsbegrenset uførestønad kan gi høyere kompensasjon enn uførepensjon både før og etter skatt for de aller fleste inntektsnivåene. Kompensasjon etter skatt blir også høyere enn for attførings- og rehabiliteringsordningene.

Vi foreslår at det tas inn et nytt fjerde ledd i lovens § 5-5, hvor en ved tidsbegrenset uførestønad legger til grunn faktisk (eller beregnet) tidsbegrenset uførestønad fra folketrygden ved beregning av uførepensjon fra tjenstepensjonsordning.

b) Uførepensjon fra foretakspensjonsordning i tilknytning til attførings- og rehabiliteringspenger

Arbeidsgruppen legger til grunn at rehabiliteringspenger skal behandles likt med attføringspenger, slik at det ikke utbetales uførepensjon fra pensjonsordningen sammen med slike ytelser fra folketrygden. Arbeidsgruppen begrunner sitt standpunkt bl.a. med, at pålegg om utbetaling av uførepensjon sammen med attførings- og rehabiliteringspenger vil kunne medføre betydelige økonomiske effekter for ordningen.

Vi har ingen innvendinger mot det regelverket som er foreslått bortsett fra at opparbeidede rettigheter etter det tidligere pensjonsregelverket vil kunne falle bort. Det er etter vår oppfatning uheldig.

Videre mener vi det er uheldig at reglene for når uførepensjon blir utbetalt er forskjellige for medlemmer i private og offentlige pensjonsordninger. Systemet med bruttoordninger gjør at medlemmer i offentlige ordninger ikke får noen nedgang i ytelsene under attføringsperioden, til forskjell fra utbetalinger etter LOF.

4. Regulering av alders- og etterlattepensjon til uføre

Den alminnelige oppfatning har vært at uførepensjonen skulle tilsvare alderspensjonen, eller for å være korrekt; alderspensjonen skulle være identisk med den uførepensjonen arbeidstakeren har når han når aldersgrensen. Dette ble oppnådd ved at bedriftene betalte engangspremier for å oppjustere alderspensjonen til riktig nivå. Dette ble etter hvert oppfattet som en rettferdig ordning av bedriftene og senere etablert som en fast norm i forsikringsbransjen.

Vår oppfatning er i dette tilfelle at dette prinsipp bør videreføres under dagens regime.

Regelverkets henvisning til alderspensjoner under utbetaling vil etter vår oppfatning ikke føre til et slikt resultat. Det foreslåtte regelverk vil skape forskjeller som vil skape misnøye, og vil være vanskelig å forklare. Det riktige må være at tillegget må være identisk med det tillegget som gis til den uførepensjon som blir utbetalt, og at vi får et tilsvarende prinsipp for etterlattepensjonene.

Fordeling av overskudd.

Vi støtter forslaget om endring av § 8-5 som sikrer at alt overskudd knyttet til en person som får utbetalt pensjon, skal gå til pensjonistenes overskuddsfond, men ønsker presisert at dette bare skal gjelde i de tilfelle hvor bedriften har avtalt at alderspensjonen skal reguleres.

5. Administrasjonsreserve ved opphør som ikke skyldes konkurs

Forsikringsbransjen bør ta hensyn til slike kostnader når administrasjonsreserven beregnes, og de bør fremkomme i forkant slik at bedriften har mulighet for å vurdere total kostnadene ved ordningen.

Finansdepartementet begrunner sin holdning til eventuell lovendring på dette punkt med at det blant annet vil virke uheldig og uhensiktsmessig at man skal kunne pålegge foretakene etterskuddsvis å dekke manglende administrasjonsreserve. NHO oppfatter dette som et meget viktig prinsipp. Når årets premie er betalt, og årets avkastnings- og forsikringsresultat foreligger må bedriftene være ferdig med sine forpliktelser for vedkommende år.

NHO vil imidlertid peke på at det er et enda større kostnadmessig problem for bedriftene at det skal utstedes fripoliser i samsvar med LOF §§ 4-7 til 4-9 som følge av planendringer for medlemmer som fortsatt skal være med i ordningen.

I stedet for å si at foretaket selv bør bære disse kostnadene, ber NHO om at departementet endrer reglene i LOF slik at kravet om utstedelse av fripoliser ved planendringer for personer som er med i pensjonsordningen, opphører.

Generelt mener vi at rettigheter for medlemmer, med eventuelt overskuddstilføring, må sikres i ordningen og ikke via fripoliser.

6. Oppdekning av manglende premiereserve ved overgang fra en ytelsesordning til en innskuddsbasert ordning

Foretakspensjonsloven inneholder en rekke overgangsregler for pensjonsordninger opprettet før loven trådte i kraft. Disse overgangsreglene var en viktig konsesjon til alle de bedrifter som fikk betydelig økte kostnader gjennom vedtakelsen av den nye foretakspensjonsloven. Særlig omleggingen til lineær opptjening ble byrdefull. Det er derfor viktig at bedriftene fikk en avdragstid på inntil 10 år for å innbetale manglende premiereserve.

Denne lempningsbestemmelsen oppfatter vi som en meget viktig forutsetning for vedtakelsen av loven. Videre oppfatter vi omdanning eller lukking av eksisterende ytelsesordning for å gå over til innskuddsordning som en helt normal foreteelse, som ikke bør ha innflytelse på den avdragsretten bedriftene har etter LOF § 16 - 2. Vår oppfatning er at premiefondet må kunne flyttes som hittil. Vi går i mot Finansdepartementets forslag til lovendring.

7. Lovbestemt permisjon og medlemskap i flere pensjonsordninger

Arbeidsgruppen foreslår endrede regler både i LOF og LOI for personer som har permisjon i henhold til lov, slik at disse arbeidstakerne ikke nødvendigvis behøver å være medlem av pensjonsordningen dersom de er medlem av en annen pensjonsordning i permisjonstiden.

NHO støtter de foreslåtte lovendringene.

8. Rettigheter ved opphør når summen av medlemstid i ordninger etter lov om foretakspensjon og innskuddspensjonsloven overstiger 12 måneder

Arbeidsgruppen finner ikke grunn til å endre LOF § 4-6 og LOI § 6-1 med krav om tjenestetid på 12 måneder for å få rett til fripolise. Vi støtter en slik vurdering.

9. Omdanning og lukking for sykemeldte og uføre

NHO støtter departementets forslag om at det gis adgang til å videreføre en lukket pensjonsordning for medlemmer som er uføre på avviklingstidspunktet. Det er viktig å unngå dobbel opptjening og doble medlemskap i tjenestepensjonsordninger. Derfor må innskuddspensjonsloven som foreslått av departementet få bestemmelser om et unntak fra likebehandlingsprinsippet for disse uføre.

Vi støtter også departementets forslag når det gjelder sykmeldte. De bør følge den samme valgordning som måtte være besluttet for de øvrige ansatte på bedriften.

10. Sammenslåing av foretak og mulighet for tilbakeføring av premiefondsmidler

Vi er tilfreds med at departementet avviser forslaget.

11. Medlemsdefinisjon og fordeling av premiefondsmidler ved omorganisering av foretaket.

Spørsmålet om eiendomsretten til premiefondet har vært omdiskutert. Inntil lov om foretakspensjon var vår oppfatning at premiefondet var arbeidsgivers eiendom i og med at det var bygget opp gjennom tilleggsinnbetalinger, tilbakeføring av for meget betalt premie og høy avkastning gjennom en årrekke. Det ble i tillegg markedsført av forsikringsselskapene som en mulighet for å bygge opp buffere for å kunne betale premie i år hvor resultatene var mindre gode.

Likevel ble det innført forskrifter/praksis etter det gamle regelverket som forutsatte at premiefondet skulle fordeles på medlemmene i ordningen når bedriften ble avviklet. Mot arbeidsgivernes protester ble dette prinsippet vedtatt og utvidet gjennom foretakspensjonsloven ved at avviklingsbegrepet ble utvidet til å gjelde omorganiseringer hvor 2/3 av antall medlemmer i ordningen ble berørt.

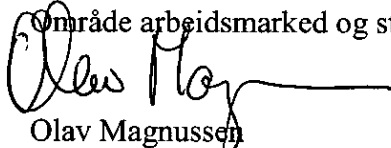
Nå ser det ut til at departementet tilsynelatende aksepterer en ytterligere utvidelse av fordelingsprinsippet. Vår oppfatning er at begrepet "medlemmer" ble bevisst valgt, og dessuten ville ha en noe begrensende effekt på fordelingsprinsippet i de tilfelle hvor omorganiseringen ville berøre opp i mot 2/3 av aktive arbeidstakere. Etter vår oppfatning er loven helt klar og må oppfattes som uttømmende.

Vi kan ikke akseptere at det legges inn den forståelse at begrepet "arbeidstakere som oppfyller opptaksvilkårene i regelverket for pensjonsordningen" skal kunne erstatte lovens klare ordlyd som baserer seg på medlemsbegrepet.

Vennlig hilsen

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Område arbeidsmarked og statistikk

Olav Magnussen
Direktør